

POLITIKERSPØRGSMÅL

Direkte 38669944

Ref.: CHR

Dato: 18. marts 2019

Spørgsmål nr.: RR-022-19

Dato: 13. februar 2019

Stillet af: Karsten Skawbo-Jensen (C)

Besvarelse udsendt den: 18. marts 2019

Spørgsmål om udenlandske læger på Region Hovedstadens hospitaler

Spørgsmål:

DR har i forskellige dokumentarprogrammer og reportager kastet lys på problematikken med de mange udenlandske læger i vores sundhedsvæsen. På den ene side er det absolut til fordel for Danmark, at udenlandske læger vælger at arbejde på vores hospitaler, for vi har i dén grad brug for arbejdskraften. Og jeg er ikke i tvivl om, at der findes rigtig mange vellykkede ansættelser af udenlandske læger, som er til stor glæde for alle. Men på den anden side rejser sagen med de udenlandske læger en problematik vedrørende henholdsvis faglighed/kvalitet og danskundskaber/kommunikative evner. Begge dele er selvsagt afgørende for patientsikkerheden.

I den anledning har jeg ti spørgsmål.

Kontrol af eksamensbeviser

- 1) Har der i Region Hovedstaden været tilfælde, hvor myndighederne ved en fejl har godkendt utilstrækkelige/falske eksamensbeviser fra en udenlandsk læge?
- 2) Foretager Region Hovedstaden ekstra tjek af eksamensbeviser fra udenlandske læger udover det tjek, som er foretaget af myndighederne?

Danskundervisning

- 3) Hvilken danskundervisning modtager udenlandske læger fra henholdsvis a) EU-/EØS-lande og b) øvrige lande? På hvilket niveau er danskundervisningen (gerne anført som skoleklasse-niveau)?
- 4) Hvad er erfaringerne med danskundervisningen for henholdsvis læger fra 1) EU-EØS-lande og b) øvrige lande?
- 5) Jeg har tidligere – sikkert fejlagtigt – haft den opfattelse, at det ikke var EU-retligt medholdeligt at kræve danskundervisning for læger fra EU-lande, men jeg kan af DR-dokumentaren forstå, at man i Sverige uden problemer kræver nøjagtig samme sprogundervisning af såvel EU-læger som læger fra øvrige lande. Overvejer Region Hovedstaden at følge det svenske eksempel, sådan at såvel EU-læger som øvrige udenlandske læger skal gennemgå nøjagtig samme danskundervisning?
- 6) Gives der samme sprogundervisning i hele regionen, eller varierer det fra hospital til hospital? Hvis ja, overvejes det så at gøre sprogundervisningen ensartet – og på et højt niveau - på alle hospitaler i regionen?

Faglighed, patientklager

- 7) Findes der en oversigt, som viser antallet af patientklager/patienterstatninger fra behandlinger udført af udenlandske læger sammenlignet med behandlinger udført af danske læger?
- 8) Hvis nej, har man i Region Hovedstaden så et "slag på tasken" vedrørende dette forhold?

Procentdel udenlandske læger

- 9) Hvor stor en procentdel af læger på hospitalerne i Region Hovedstaden er a) fra Danmark b) fra EU-EØS-lande c) fra øvrige lande?

Mix mellem danske og udenlandske læger ved vagtplanlægning

- 10) Hvad er praksis, hvad angår sammensætning af vagttag i forhold til danske og udenlandske læger, altså sikres det, at der er et hensigtsmæssigt mix af såvel danske som udenlandske læger på vagt samtidig, således at udenlandske læger kan få råd og vejledning hos danske læger såvel sprogligt/kulturelt som eventuelt fagligt?

Svar:

Ad 1) *Har der i Region Hovedstaden været tilfælde, hvor myndighederne ved en fejl har godkendt utilstrækkelige/falske eksamensbeviser fra en udenlandsk læge?*

Speciallæger i Danmark skal have en autorisation for at kunne praktisere, dette krav gælder også udenlandske speciallæger.

En autorisation er bevis for en sundhedsfaglig uddannelse, som giver både ansvar, visse rettigheder og pligter i udførelsen af faglig virksomhed. Alle autoriserede sundhedspersoner optages i Autorisationsregistret, hvilket bl.a. gør det muligt for arbejdsgivere at kontrollere deres ansattes autorisationsstatus.

Det er Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS), der giver autorisationer og dermed indestår for den forudgående proces. Det er ligeledes STPS, der administrerer Autorisationsregisteret. Administrationen har ikke hørt om tilfælde, hvor STPS har givet autorisation på baggrund af utilstrækkelige/falske eksamensbeviser.

Ad 2) Foretager Region Hovedstaden ekstra tjek af eksamensbeviser fra udenlandske læger udover det tjek, som er foretaget af myndighederne?

I forbindelse med ansættelsen af såvel danske som udenlandske læger foretager administrationen opslag i autorisationsregistret for at sikre, at STPS har tildelt lægen autorisation, inden ansættelse finder sted. I forbindelse med hospitalsskifte/afdelingsskifte foretager administrationen ligeledes opslag i autorisationsregisteret. Administrationen forudsætter, at STPS har opfyldt deres forpligtelse ift. den gennemførte verifikationsproces, herunder undersøgt eksamensbeviser mv. Administrationen har ikke kompetence til at tjekke eksamensbeviser. Denne kompetence ligger alene i STPS.

Administrationen har ansvaret for at dokumentere autorisationer i personale-sagen samt løbende følge op på, om der sker fratagelse/indskrænkning i medarbejdernes autorisationer på baggrund af oplysninger fra STPS.

AD 3) Hvilken danskundervisning modtager udenlandske læger fra henholdsvis a) EU-/EØS-lande og b) øvrige lande? På hvilket niveau er danskundervisningen (gerne anført som skoleklasse-niveau)?

Autorisationsloven angiver, at enhver læge skal udøve lægevirksomhed med omhu og samvittighedsfuldhed. Denne bestemmelse dækker også over en for-svarlig kommunikation med patienter, pårørende, andet sygehuspersonale m.fl. Det er ansættelsesmyndigheden, der skal vurdere, om lægen kan leve op til autorisationslovens krav herom. Der henvises til oplysningerne fra regionens hospitaler under svar på punkt 10.

Region Hovedstaden tilbyder som hovedregel ikke yderligere danskundervisning end den undervisning, som læger fra 3. lande (lande udenfor Norden og EU/EØS) obligatorisk har gennemgået som led i opnåelse af autorisation, som beskrevet under *ad b*).

Ad 3a) EU-/EØS-lande

For læger i denne kategori, samt for læger fra nordiske lande, ligger der ikke krav om bestået sprogprøve for opnåelse af autorisation. Det vil være den pågældende afdeling, hvor lægen skal arbejde, der vurderer, hvorvidt lægens sproglige niveau sikrer forsvarlig kommunikation.

Ad 3b) Øvrige lande

For denne gruppe læger er der krav om at gennemføre sprogprøven "Dansk 3" med karaktererne 7(læseforståelse), 7(skriftlig fremstilling) og 10 (mundtlig kommunikation)

Danskuddannelse 3 er tilrettelagt for kursister, som har en mellemlang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund. Det kan være erhvervsuddannelser, en gymnasieuddannelse eller en videregående uddannelse. Målet for Danskuddannelse 3 er, at kursisterne skal kunne få et job eller tage fortsat uddannelse samt kunne fungere aktivt som borger i det danske samfund.

For begge grupper af læger gælder, at med opholds- og arbejdstilladelse samt folkeregisteradresse i Danmark, har de ret til sprogundervisning efter den kommunale ordning. Henvisning hertil kan ske både på eget initiativ samt efter anvisning fra ansættelsesstedet. Sprogscreening, undervisning eller test udover den kommunale ordning kan bevilges af den ansættende afdeling eller hospital. I Region Hovedstaden er der flere udbydere af sprogkurser for læger. Det mest kendte er Sprogcenter Hellerup, men der er også mange andre udbydere. Underviserne fungerer i høj grad også som mentorer.

AD 4) Hvad er erfaringerne med danskundervisningen for henholdsvis læger fra 1) EU-EØS-lande og b) øvrige lande?

Generelt er det erfaringen, at læger, der ansættes i Region Hovedstaden, lever op til kravet om forsvarlig kommunikation. Der er enkeltstående tilfælde, hvor lægerne tilbydes supplerende undervisning, ligesom det i sjældne tilfælde er sket, at et uddannelsesforløb må afbrydes pga. kommunikationsproblemer – dette er dog også set hos dansk fødte og dansk uddannede læger.

AD 5) *Jeg har tidligere – sikkert fejlagtigt – haft den opfattelse, at det ikke var EU-retligt medholdeligt at kræve danskundervisning for læger fra EU-lande, men jeg kan af DR-dokumentaren forstå, at man i Sverige uden problemer kræver nøjagtig samme sprogundervisning af såvel EU-læger som læger fra øvrige lande. Overvejer Region Hovedstaden at følge det svenske eksempel, sådan at såvel EU-læger som øvrige udenlandske læger skal gennemgå nøjagtig samme danskundervisning?*

Set i lyset af den aktuelle diskussion vil administrationen sikre, at der finder en dialog sted i det regionale forum for Ledelse og Uddannelse med henblik på en genovervejelse af evt. fremadrettede tiltag, herunder fx etablering af en regional sprogscreening. Administrationen er vidende om, at der finder tilsvarende drøftelser sted i Region Sjælland.

AD 6) *Gives der samme sprogundervisning i hele regionen, eller varierer det fra hospital til hospital? Hvis ja, overvejes det så at gøre sprogundervisningen ensartet – og på et højt niveau - på alle hospitaler i regionen?*

Aktuelt udføres sprogscreening for sprogforståelse alt overvejende i Psykiatrien. Det er, som nævnt, under overvejelse, om sprogscreening skal indføres generelt eller, om det skal reserveres de læger, hvor der er tvivl om sprogforståelsen.

AD 7) *Findes der en oversigt, som viser antallet af patientklager/patienterstatninger fra behandlinger udført af udenlandske læger sammenlignet med behandlinger udført af danske læger?*

Nej, der findes ikke en sådan opgørelse baseret på nationalitet. Der er mange læger med udenlandske navne, der både er født og opvokset i Danmark (2. og 3. generations indvandrere). Langt de fleste patientklager vedrører mangelfuld kommunikation – uanset lægens oprindelses- og /eller uddannelsesland.

AD 8) *Hvis nej, har man i Region Hovedstaden så et "slag på tasken" vedrørende dette forhold?*

Administrationen har ikke mulighed for at "give et slag på tasken" vedrørende dette forhold.

AD 9) *Hvor stor en procentdel af læger på hospitalerne i Region Hovedstaden er a) fra Danmark b) fra EU-EØS-lande c) fra øvrige lande?*

Det er der ikke tal for. Det vil i øvrigt også fordre en nærmere definition af, om det er oprindelsesland, statsborgerskab eller uddannelsesland, der tages udgangspunkt i og herefter kombinationer af disse, f.eks.:

- læger hvor hele uddannelsen er foregået i Danmark (altså både skole, universitet og lægelig videreuddannelse),
- læger fra Danmark eller Norden, hvor lægeeksamen er taget i f.eks. Polen eller Tjekkiet
- læger fra Norden og EU/EØS, hvor dele af uddannelsen er foregået i Danmark,
- læger fra Norden og EU/EØS, hvor dele af eller hele uddannelsen er foregået i EU/EØS
- læger fra Norden og EU/EØS, hvor dele af eller hele uddannelsen er foregået i 3. land
- læger fra 3. land, hvor dele af eller hele uddannelsen er foregået i 3. land eller EU/EØS

AD 10) *Hvad er praksis, hvad angår sammensætning af vagtlag i forhold til danske og udenlandske læger, altså sikres det, at der er et hensigtsmæssigt mix af såvel danske som udenlandske læger på vagt samtidig, således at udenlandske læger kan få råd og vejledning hos danske læger såvel sprogligt/kulturelt som eventuelt fagligt?*

Administrationen har forespurgt regionens hospitaler om praksis i forbindelse med vagtplanlægning. Tilbagemeldingerne er, at det er lederne, der er ansvarlige for, at det altid sikres, at sammensætningen af vagtlag afspejler de rette faglige, såvel som sproglige, kompetencer og erfaring i forhold til de konkrete opgaver. På de afdelinger, hvor der er udenlandske læger, sker vagtplanlægningen altid ud fra en samlet vurdering af alle kompetencer, herunder beherskelse af sprog.

Amager og Hvidovre Hospital (AHH) oplyser konkret, at antallet af udenlandske læger på AHH er relativt lille, og derfor er der ikke udfordringer i sammensætningen af vagtlag. Der opleves ikke sproglige eller kulturelle udfordringer med udenlandske læger.

Herlev og Gentofte Hospital (HGH) oplyser, at i den udstrækning afdelingerne har udenlandske læger gælder det ofte, at de udenlandske læger har dansk lægeautorisation, er uddannet i Danmark og taler et tydeligt dansk. Såfremt der vurderes behov for videreudvikling af de lægefaglige kompetencer, aftales i den sammenhæng forskellige former for faglig supervision/evaluering. Det kan bl.a. være en "føl-ordning", hvor den udenlandske læge går sammen med en erfaren dansk læge i hele eller dele af vagtperioden. Denne ordning anvendes generelt for alle læger ansat på hospitalet – uanset herkomst.

Udenlandske læger, som endnu ikke har opnået dansk speciallægeautorisation, og som derfor er ansat i en evalueringsansættelse, har - på lige fod med danske læger under speciallægeuddannelse - en vejleder med dansk autorisation for at sikre den faglige kvalitet, progression i deres uddannelse og forståelse for kulturelle forhold. Læger uden dansk speciallægeautorisation arbejder udelukkende under supervision.